

Dosarul nr. 2r-802/21

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul central) V. Schibin

Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

DECIZIE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Victor Felișcan în numele și interesele lui Igor Cerbu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Cerbu împotriva lui Igor Cerbu, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Bălți, Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Soroca, Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Chișinău și Eudochia Tudor cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere

și cererea reconvențională depusă de Igor Cerbu împotriva Nataliei Cerbu, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Bălți, Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Soroca, Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Chișinău și Eudochia Tudor cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minor,

împotriva încheierii din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 9 decembrie 2019 Natalia Cerbu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Cerbu, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei mun. Bălți cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere.

Prin încheierea din 13 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, în calitate de intervenient accesoriu în proces s-a atras Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei mun. Soroca.

Prin încheierea din 6 iulie 2020 a Judecătoriei Bălți sediul central, în calitate de intervenient accesoriu în proces s-a atras Tudor Eudochia.

Prin încheierea protocolară din 7 septembrie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul central, în calitate de intervenient accesoriu în proces s-a atras Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei mun. Chișinău.

La 20 mai 2020 Igor Cerbu a depus cerere reconvențională împotriva Nataliei Cerbu cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori.

Prin hotărârea din 16 iulie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Natalia Cerbu împotriva lui Igor Cerbu, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei mun. Bălți, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Soroca, Direcția Generală pentru protecția drepturilor copilului mun. Chișinău și Eudochia Tudor, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a respins cererea reconvențională înaintată de Igor Cerbu împotriva Nataliei Cerbu. intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei mun. Bălți, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Soroca, Direcția Generală pentru protecția drepturilor copilului mun. Chișinău și Tudor Eudochia, cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, ca neîntemeiată.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Igor Cerbu și Natalia Cerbu (Tudor), înregistrată la Primăria s. Elizaveta, mun. Bălți la data de 20 noiembrie 2014, act de căsătorie nr. 28.

S-a stabilit domiciliul copiilor minori comuni Nichita Cerbu, d.n. 03.09.2010 și Bogdan Cerbu, d.n. 17.06.2015 cu mama Natalia Cerbu.

S-a încasat de la Igor Cerbu în beneficiul Nataliei Cerbu pensia de întreținere pentru copiii minori în cuantum bănesc fix: pentru Nichita Cerbu, d.n. 03.09.2010 în mărime de 1 093,25 lei, iar pentru Bogdan Cerbu, d.n. 17.06.2015 în mărime de 1000 lei, cu achitare lunară, începând cu data de 9 decembrie 2019 până la atingerea de către fiecare copil, corespunzător, a vârstei majoratului.

S-a încasat de la Igor Cerbu în beneficiul Nataliei Cerbu suma de 140 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat.

În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de Natalia Cerbu, s-a respins, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Natalia Cerbu și de la Igor Cerbu, în mod egal, în beneficiul Statului Republica Moldova taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 1000%, echivalentul sumei de 200 lei, adică câte 100 lei de la fiecare.

S-a încasat de la Igor Cerbu în beneficiul Statului Republica Moldova taxa de stat pentru pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori în mărime de 753,57 lei.

Hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere se execută imediat.

La 8 august 2021, avocatul Victor Felișcan, acționând în numele și interesele lui Igor Cerbu, a declarat apel preliminar împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 14 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs apelului, s-a acordat apelantului termen până la 16 noiembrie 2021, ora 17:00 pentru lichidarea neajunsurilor și anume: prezentarea apelului motivat cu semnătură olografă sau omologată, în copii pentru toți participanții la proces, a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 150 de lei, cu înregistrarea acestora până la data limită în secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel -16 noiembrie 2021 ora 17:00.

S-a explicat apelantului că, în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel se va considera nedepusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit lui Igor Cerbu apelul declarat împotriva hotărârii din 16 iulie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul central și s-a remis apelantului cererea de apel cu toate anexele.

La 29 ianuarie 2021, reprezentantul lui Igor Cerbu, avocatul Victor Felișcan, a declarat recurs împotriva încheierii din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând repunerea apelantului în termenul de depunere a apelului motivat și a dovezii taxei de stat în legătura cu faptul cert de expediere cu două zile înainte a plicului prin intermediul oficiului poștal Soroca, casarea ca fiind ilegală și contrară art. 6 § 1, art. 13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 20 din Constituție, a încheierii și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel pentru examinarea apelului în fond.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

Astfel, a indicat că instanța de apel în mod formal și abuziv a creat impedimente în calea realizării accesului la justiție și la un recurs efectiv, în situația când cu 2 zile până la data limită stabilită de instanța de apel, de jure și de facto, apelantul a înlăturat neajunsurile prin achitarea efectivă deplină la bancă a taxei de stat și expedierea apelului în adresa instanței de apel prin oficiul poștal.

Avocatul Victor Felișcan a relatat că Oficiul poștal Soroca recepționează corespondența în fiecare zi de săptămână nu mai târziu de ora 10.00, iar în zilele de sâmbătă și duminică nu este expediată corespondența de unde deduce că 13 (sâmbătă) și 14 (duminică) sânt zile în care avocatul nu putea efectiv să expedieze corespondența și o putea face doar pe 15 noiembrie 2021.

Deci, apelantul prin intermediul avocatului, a depus apelul cu două zile înainte de expirarea termenului, la oficiul poștal, ceea ce echivalează cu depunerea în cancelaria instanței de apel.

Trezoreria de stat a încasat efectiv suma de 150 la data de 15 noiembrie 2021, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr.142286, prin urmare, statul a încasat cu două zile înainte taxa de stat pentru judecarea apelului.

Având în vedere faptul că însuși instanța de apel confirmă că apelantul a depus la 15 noiembrie 2021 (cu două zile înainte) apelul și taxa de stat, instanța de recurs este în drept să constate omiterea justificată a termenului care se datorează în exclusivitate procedurii expediției poștale care nu este în custodia avocatului, or nici o normă nu poate îngredi dreptul la acces la justiție și această situație depășește principiul echității și este injustă restituirea apelului doar pe motiv că nu a ajuns la ora indicată în încheierea din 14 octombrie 2021 în situația când încheierea din 14 octombrie 2021 nu poate substitui norma legală organică din art. 388 alin. (6) din Codul civil.

În drept, reprezentantul recurentului a invocat prevederile art. 6 § 1 din CEDO; art. 7, art. 20, art. 26 din Constituție; art. 388 alin. (6) din Codul civil; art. 12, art. 15, art. 432 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Referitor la termenul de declarare a recursului Colegiul reține următoarele.

Potrivit scrisorii de însoțire (vol. I, f.d.233), copia încheierii contestate a fost expediată părților, prin intermediul poștei, la 23 noiembrie 2021.

Conform avizului de recepție (vol. I, f.d.235) recurentul Igor Cerbu a recepționat încheierea la 26 noiembrie 2021.

Totodată, copia încheierii a fost expediată la 23 noiembrie 2021 și prin intermediul poștei electronice avocatului Victor Felișcan (vol. I, f.d.234).

Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul depus la 7 decembrie 2021, este declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului declarat, probele anexate la dosar și cadrul legal aplicabil speței, consideră soluția instanței de apel corectă, iar recursul neîntemeiat, reieșind din următoarele.

Art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, prevede că în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În context, art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Art. 110 din Codul de procedură civilă, statuează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din interpretarea prevederilor legale enunțate, este de înțeles că apelanților li se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

După cum rezultă din actele dosarului, la 16 iulie 2021 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Bălți, sediul central.

La 8 august 2021, avocatul Victor Felișcan, în numele și interesele apelantului Igor Cerbu, a declarat apel preliminar împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 14 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs apelului și s-a acordat apelantului termen până la 16 noiembrie 2021, ora 17:00 pentru prezentarea apelului motivat cu semnătură olografă sau omologată, în copii pentru toți participanții la proces și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 150 de lei, cu înregistrarea acestora în secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel până la data limită -16 noiembrie 2021, ora 17:00.

S-a explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel se va considera nedepusă și va fi restituită.

Colegiul reține că, copia încheierii din 14 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost recepționată de către apelant și de reprezentantul acestuia la 25 octombrie 2021, potrivit avizelor de recepție anexate la dosar (vol. I, f.d.213-214).

Însă neajunsurile indicate în încheierea din 14 octombrie 2021 nu au fost înlăturate în termenul și în modul stabilit de instanță și, respectiv, prin încheierea din 19 noiembrie 2020 Curtea de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit cererea de apel.

Aici instanța de recurs evidențiază că în conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În acest context, instanța de recurs reține că apelantul prin încheierea din 14 octombrie 2021 a fost obligat, în corespundere cu prevederile procedurale menționate, să înlătore neajunsurile prin prezentarea, până la 16 noiembrie 2021, ora 17:00, la sediul Curții de Apel Bălți, a cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 150 de lei.

Colegiul menționează că apelantul avea obligația și a dispus de suficient timp pentru a întreprinde toate măsurile în vederea executării în termen a indicațiilor stabilite în încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Respectiv, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Cauza Van Harn vs. Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de

aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul și modul stabilit apelantul nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Victor Felișcan în numele și interesele lui Igor Cerbu și de a menține încheierea din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Victor Felișcan în numele și interesele lui Igor Cerbu.

Se menține încheierea din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Cerbu împotriva lui Igor Cerbu, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Bălți, Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Soroca, Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Chișinău și Eudochia Tudor cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere și cererea reconvențională depusă de Igor Cerbu împotriva Nataliei Cerbu, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Bălți, Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Soroca, Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei municipiul Chișinău și Eudochia Tudor cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari